

Krami Trollhättan Vänersborg

Ett samarbete mellan

Kriminalvården

Arbetsförmedlingen

Trollhättans Stad

Vänersborgs kommun

Inledning

Kriminalvårdens klienter har en mycket svag ställning på arbetsmarknaden. Utmärkande är begränsad arbetslivserfarenhet, mest kortvariga och okvalificerade arbeten, bristfällig skolunderbyggnad (45 procent har endast fullföljt grundskola och 11 procent har inte fullgjort någon utbildning alls) och yrkesutbildning saknas i regel. Under ett år avtjänar ca 13 000 personer straff på kriminalvårdsanstalt. Totalt finns drygt 5 000 anstaltsplatser.

Frivårdens klienter är ca 14 000 till antalet. En mycket grov uppskattning är att hälften av Frivårdens klienter är arbetslösa (gjord vid ESF-förstudie på sex orter våren 2009 av Arbetsförmedlingen och Kriminalvården i samverkan), 25 procent har ersättning från Försäkringskassan och ca 25 procent är i behandling för missbruk/beroende. De senaste fem åren har dessa siffror i stort sett varit konstanta.

Frivården i Vänersborg arbetar med ca 400 klienter i 17 kommuner varav ca 30 % är bosatta i Trollhättan och Vänersborg.

Kriminalvårdens uppdrag för utslussning i samhället bygger på samverkan med myndigheter, kommuner och arbetsgivare. Insatser från Arbetsförmedlingen ska bidra till att stärka klienternas förankring på arbetsmarknaden. Slutligen är en stor andel aktuella hos kommunernas enheter för försörjningsstöd.

Syfte

Kriminalvården, Arbetsförmedlingen, Trollhättans stad och Vänersborgs kommun har beslutat sig för att göra en insats för den gemensamma gruppen. Samtliga parter är eniga om att samarbete är nyckeln för att nå framgång i att stödja personernas återinträde på arbetsmarknaden.

Parterna är också eniga om att den modell som skall användas är **Krami** utifrån att den är beprövad och framgångsrik.

Syftet är att genom samarbete öka andelen i målgruppen som når självförsörjning genom arbete eller utbildning och därmed minska återfall i kriminalitet och missbruk.

Varför Krami?

Kriminalvårdens Forskning och utvecklingsenhet har utvärderat Krami och dragit följande slutsatser:

- Deltagare som fullföljer programmet har signifikant högre sannolikhet att få en arbetsinkomst. Sannolikheten att gå i arbete för dem som fullföljer programmet ökar med 42 %.
- Brottsåterfall minskar för dem som får jobb. För dem som får jobb minskar sannolikheten att återfalla i brott med 32 %.
- Avhoppare har högre sannolikhet att återfalla i brott

Utvärderingen presenterades februari 2013 och bygger på 936 deltagare i 8 olika Krami-projekt.

Målgrupp

Krami vänder sig till:

- Män i åldern 18-40 år och kvinnor äldre än 18 år boende i Trollhättan, Vänersborg, Mellerud, Lilla Edet och Grästorp.
- Dömda män och kvinnor samt kvinnor i riskzonen för kriminalitet

Övriga krav:

- Har svårt att komma in på arbetsmarknaden pga. svårigheter orsakade av t ex missbruk eller kriminalitet

- Behov av stöd för att finna, få och behålla ett arbete
- Har ett ordnat boende och är drogfri
- Har ordnad barnomsorg

Särskild prioritet kommer ligga på unga nykriminella i åldrarna 18-30 år samt kvinnor med kriminell bakgrund.

Inom verksamheten kommer det vara skilda grupper för kvinnor och män. Skulle det visa sig att grupperna för kvinnor blir för små kommer individuella lösningar skapas.

Utifrån samordningsförbundens medverkan kommer projektet bereda plats för deltagare från Grästorp, Lilla Edet och Mellerud.

Projektet har också som mål att växa organiskt och spridas till övriga kommuner i Fyrbodal. Det kommer på kort sikt att vara möjligt för närliggande kommuner att köpa platser i projektet i mån av plats. På lång sikt är förhoppningen att projektet knoppas av till nya enheter i t.ex. Uddevalla. Kriminalvården och Arbetsförmedlingen ser projektet som en start för ett vidgat samarbete i Fyrbodal.

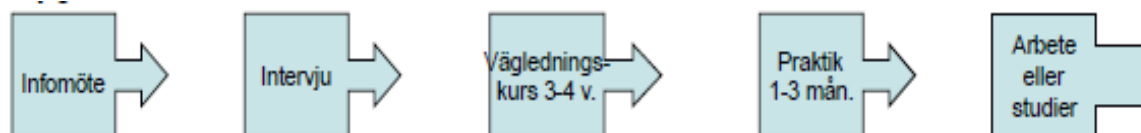
Process och aktiviteter

Rekryteringsprocessen:

1. Varje vecka på fast tidpunkt håller Krami-personal ett informationsmöte där personer utan föransökan får en presentation av vilka Krami är till för, vad Krami erbjuder och vad som förväntas av den enskilde vid deltagande.
2. Efter informationsmöte tar den enskilde personen kontakt med Krami för en intervju.
3. Därefter görs en bedömning av Krami-personal vid arbetsmöte (vanligen veckan efter intervjun) om personen kan bli aktuell för vägledningskurs. I vissa fall kontaktas arbetsmarknadsstöd/arbetsmarknadsavdelningen om det bedöms behövas arbetsträning.

Personal inom Kriminalvården, Arbetsförmedlingen och Socialtjänsten deltar aktivt i rekrytering av deltagare via informationsinsatser till anstalter, frivårdskontor och socialtjänst. Ett särskilt ansvar vilar på Frivården samt de arbetsförmedlare frivården samverkar med för att informera om insatsen och motivera eventuellt deltagande

Programmet innehåller tre till fyra veckors vägledningsaktiviteter i grupp med samhällsinformation, rättigheter/skyldigheter etc. Normalfallet är gruppverksamhet, men i särskilda fall kan individuella starter ges. Aktiviteterna följs av praktikperioder vilka kan variera över tid beroende på deltagares individuella behov. Syftet är att praktiken skall övergå till anställning eller utbildning. Praktikplatser kan beviljas i deltagarens hemkommun eller i kringliggande kommuner utifrån efterfrågan hos arbetsgivare. Tät kontakt hålls med klient, arbetsgivare och personal. Fritidsaktiviteter kan ingå.

Avgörande för att nå framgång i projektet är att stärka och motivera individen samt förmågan att lokalisera arbetsgivare som, via praktik kan anställa med eller utan stöd. Ledtiden till anställning kommer avsevärt kortas genom att de tre parterna står enade och samlade bakom personen. För de som går in i projektet med avsikten att fullfölja finns alla resurser och möjligheter, hos de tre parterna uppdukade och redo att serveras av personalen i projektet.

Förhållningssätt

Utgångspunkten för arbetet är ett konsekvenspedagogiskt förhållningssätt. Pedagogikens viktigaste uppgift är att skapa ramar och villkor för den individuella utvecklingen genom att lägga vikt på social handlingskompetens och självbildning utifrån uppfattningen att varje individ både tillhör och är medansvarig för det samhälle vi lever i. Den pedagogiska hållningen är att individen utvecklar sig socialt genom samspelet med andra människor.

Konsekvenspedagogiken har sin utgångspunkt i existentialismens idéer om varje enskild persons ansvar för egna handlingar och dess konsekvenser. Den enskilda människan ges full frihet att välja sina egna handlingar och därmed också handlingens konsekvenser; konsekvenser är inte straff eller sanktioner utan logiska följdverkningar av de handlingar som företas. Människan är den hon visar genom sina handlingar.

Deltagande i Krami bygger på frivillighet och egen vilja att förändra sin situation

Mål

Det övergripande målet är att:

- Självförsörjningen ökar och samhällets kostnader för offentlig försörjning minskar
- Anställningsbarheten ökar

Följande kvantifierbara mål sätts för projektet för perioden 2013-2014:

- Minst 50 deltagare intervjuas inför start under perioden
- Minst 35 startinskrivna under perioden
- Minst 50 % av de inskrivna avslutas mot arbete eller heltidsstudier

Målen är satta med utgångspunkt från de resultat Krami visat i Eskilstuna, Halmstad och Helsingborg. Bedömningen är att dessa pågående projekt är jämförbara storleksmässigt.

Uppföljning av verksamheten bör ske löpande vid styrgruppens möten under perioden.

För den enskilde projektdeltagaren är målet att:

- finna, få och behålla ett arbete
- att leva ett laglydigt liv
- bli självförsörjande och bli delaktiga i nya sociala sammanhang
- att ge möjlighet att planera framtid utifrån egen verklighet
- träning i att göra val och stå för konsekvenserna av alla handlingar
- att ge möjlighet till att utöka handlingsutrymmet och leva ett liv man själv väljer
- att utvecklas genom samspel med andra människor

Lokaler

I skrivandes stund är planen att Krami utgår ifrån Arbetsförmedlingen Trollhättans lokaler. Valet av lokal är symboliskt viktigt utifrån verksamhetens mål och förhållningssätt.

Lokalerna består av ett mindre grupprum samt tillgång till bokningsbara samtalsrum. Därtill finns Arbetsförmedlingens gemensamma utrymme att tillgå vilka innehåller datorer för jobbsökande, ständigt närvarande personal samt kundtoalett. Konferensrummet är handikappanpassat och säkerhetsmöblerat med flyktväg för personal.

Därtill kommer tre arbetsplatser backoffice att iordningställas för de tre projektarbetarna i ett kontorslandskap. Arbetsförmedlingen står för möbler och nätverk. Respektive part står för telefon och IT-utrustning. Personalrum finns att tillgå med allt vad det innebär.

Personal

De tre parterna bidrar med var sin resurs. 1 arbetsförmedlare, 1 frivårdssasinspektör och 1 socionom (eller likvärdig).

Rekryteringen till projektet utförs av de tre parterna var för sig. Följande faktorer kommer vara vägledande i rekryteringen:

- Bra på att samarbeta i mindre team
- Pedagogiska i sitt förhållningssätt
- Fast förankrade i sin egen verksamhet med bred kunskap och erfarenhet
- Utåtriktade och gärna med nätverk ute hos arbetsgivare.

Personalen kommer att utbildas i konsekvenspedagogiken och ett utbildningstillfälle är planerat till sensvåren 2013 (troligen slutet av maj). Förhoppningen är att samtliga tre i personalgruppen är på plats för att tillsammans gå utbildningen. Kostnaden för utbildningen är ca 5000 kr exklusive resa och boende. Varje myndighet bär själv kostnader för att utbilda sin personal.

Projektledning

Krami består av tre parter; Kriminalvården, Arbetsförmedlingen och kommunen. Trollhättans stad och Vänersborgs kommun är tillsammans en part. Styrgruppen kommer bestå av:

Johan Ekstedt – Arbetsförmedlingen

Monica Rodestedt - Frivården

Christina Vallgren – Trollhättans stad

Maria Tapper-Andersson – Vänersborgs kommun

Styrgruppen möts varje månad och ansvarar för framtagande av årlig verksamhetsplan, budget, resultatuppföljning, kostnadsfördelning, personalrekrytering, kvalitetssäkring, återsrapportering till nationella samverkansgruppen samt uppföljning och utvärdering.

Initialt kommer styrgruppen fokusera på inflöde av deltagare, implementering av metoden, arbetsmiljö och kompetensutveckling av personalgruppen. Tillkommer gör alla övriga praktiska detaljer som uppstår när ett samverkanprojekt startas upp.

Två gånger per år redovisas projektets utveckling för:

Håkan Zandén – Kriminalvårdschef Vänersborg

Said Niklund – förvaltningschef Trollhättans stad

Sture Johansson – socialchef Vänersborgs kommun

Kostnader

Respektive organisation ansvarar för lön och kompetensutveckling för den egna personalen. Gemensamma kostnader avseende fasta och rörliga kostnader regleras i den lokala överenskommelsen. Arbetsförmedlingen ansvarar för kostnader för arbetsmarknadspolitiska insatser.

Deltagare erhåller normalt aktivitetsstöd från Arbetsförmedlingen under deltagande i projektet. När detta inte är möjligt eller inte är tillräckligt ska deltagarna ansöka om försörjningsstöd.

Kostnader för resor till och från Trollhättan för deltagare som bor i Vänersborg bekostas av kommunen.

Tidsplan

Januari – utredning och beslut hos de två kommunerna

Februari – projektplan skrivs och fastställs. Planen sänds till de två samordningsförbunden

Mars – Styrgruppen tecknar överenskommelse

Mars – rekrytering av personal till projektet

April – Styrgruppen möts och planerar uppstarten ihop med personal

Maj – utbildning och teambuildning för personalgruppen

Juni – Inflytt i lokalen

Juni – augusti – organisationerna informeras

Juni-augusti – informationsträffar genomförs för deltagare

September – första gruppen startar

Kontaktpersoner

Håkan Zandén

Kriminalvården

Tel: 0521-742401

Mail: hakan.zanden@kriminalvarden.se

Johan Ekstedt

Arbetsförmedlingen

Tel: 010-486 24 62

Mail: johan.ekstedt@arbetsformedlingen.se

Said Niklund

Trollhättans stad

Tel: 0520-497140

Mail: said.niklund@trollhattan.se

Sture Johansson

Vänersborgs kommun

Tel: 0521-721471

Mail: sture.johansson@vanersborg.se